

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 5ης Δεκεμβρίου 2019*

«Προδικαστική παραπομπή – Χώρος ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης – Δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Αμοιβαία αναγνώριση – Χρηματικές ποινές – Λόγοι αρνήσεως της αναγνώρισεως και της εκτελέσεως – Απόφαση-πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ – Απόφαση αρχής του κράτους μέλους εκδόσεως βάσει στοιχείων σχετικών με την ταξινόμηση μηχανοκίνητου οχήματος – Γνώση των κυρώσεων και των τρόπων προσβολής της επιβάλλουσας αυτές αποφάσεως από τον ενδιαφερόμενο – Δικαίωμα σε αποτελεσματική δικαστική προστασία»

Στην υπόθεση C-671/18,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Sąd Rejonowy w Chełmnie (περιφερειακό δικαστήριο Chełmno, Πολωνία) με απόφαση της 16ης Οκτωβρίου 2018, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 29 Οκτωβρίου 2018, στο πλαίσιο διαδικασίας η οποία κινήθηκε από τη

Centraal Justitieel Incassobureau, Ministerie van Veiligheid en Justitie (CJIB),

παρισταμένων των:

Z.P.,

Prokuratura Rejonowa w Chełmnie,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J.-C. Bonichot, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, M. Safjan, L. Bay Larsen και C. Toader, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Pikamäe

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις M. K. Bulterman και M. L. Noort,
- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Hesse και την J. Schmoll,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον R. Troosters και την A. Szmytkowska,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', και του άρθρου 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιου 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών (ΕΕ 2005, L 76, σ. 16), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24) (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαδικασίας κινηθείσας από τη Centraal Justitiele Incassobureau, Ministerie van Veiligheid en Justitie (CJIB) [κεντρική υπηρεσία δικαστικών εισπράξεων, Υπουργείο Ασφάλειας και Δικαιοσύνης (CJIB), Κάτω Χώρες] (στο εξής: κεντρική υπηρεσία εισπράξεως) για την αναγνώριση και εκτέλεση, στην Πολωνία, χρηματικής ποινής που επιβλήθηκε στον Z.P. στις Κάτω Χώρες λόγω παραβάσεως των κανόνων οδικής κυκλοφορίας.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 1, 2, 4 και 5 της αποφάσεως-πλαίσιου έχουν ως εξής:
  - «(1) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, ενέκρινε την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης η οποία θα πρέπει να καταστεί ο ακρογωνιαίος λίθος της δικαστικής συνεργασίας τόσο σε αστικές όσο και σε ποινικές υποθέσεις στα πλαίσια της Ένωσης.
  - (2) Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης θα πρέπει να ισχύει και για τις χρηματικές ποινές που επιβάλλονται από δικαστικές ή διοικητικές αρχές προς διευκόλυνση της εκτέλεσης των ποινών αυτών σε άλλο κράτος μέλος από εκείνο στο οποίο επιβλήθηκαν οι ποινές.
- [...]
- (4) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο θα πρέπει να καλύπτει και τις χρηματικές ποινές που επιβάλλονται για παραβάσεις οδικής κυκλοφορίας.
- (5) Η παρούσα απόφαση-πλαίσιο σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται από το άρθρο 6 της συνθήκης και εκφράζονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [...].»

4 Το άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαisiού, το οποίο επιγράφεται «Ορισμοί», ορίζει τα ακόλουθα:

«Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης-πλαisiού:

- α) ως “απόφαση” νοείται η οριστική απόφαση που επιβάλλει χρηματική ποινή σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εφόσον ελήφθη:
- i) από δικαστήριο του κράτους έκδοσης επί ποινικού αδικήματος σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους έκδοσης,
  - ii) από μη δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης επί ποινικού αδικήματος σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους έκδοσης, υπό την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο είχε την ευκαιρία να δικαστεί από δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία ειδικά σε ποινικές υποθέσεις,
  - iii) από μη δικαστική αρχή του κράτους έκδοσης, επί πράξεων οι οποίες, βάσει του εθνικού δικαίου του κράτους έκδοσης, τιμωρούνται ως παραβάσεις των κανόνων δικαίου, με την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο πρόσωπο είχε την ευκαιρία να δικαστεί από δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία ειδικά σε ποινικές υποθέσεις,
  - iv) από δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία ειδικά σε ποινικές υποθέσεις, εφόσον η απόφαση αφορά απόφαση κατά την έννοια του σημείου iii).
- β) ως “χρηματική ποινή” νοείται η υποχρέωση καταβολής:
- i) χρηματικού ποσού δυνάμει καταδικαστικής αποφάσεως επί αδικήματος,

[...].».

5 Το άρθρο 3 της αποφάσεως-πλαisiού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Θεμελιώδη δικαιώματα», προβλέπει τα εξής:

«Η παρούσα απόφαση-πλαisiό δεν επιφέρει τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και θεμελιωδών νομικών αρχών που κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 της συνθήκης.»

6 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού ορίζει τα εξής ως προς το πεδίο εφαρμογής της:

«Τα ακόλουθα αδικήματα, όπως ορίζονται από το δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης και εφόσον τιμωρούνται στο κράτος μέλος έκδοσης, οδηγούν σε αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σύμφωνα με τους όρους της παρούσας απόφασης-πλαisiού, χωρίς έλεγχο του διττού αξιοποίνου:

[...]

- συμπεριφορά που παραβιάζει κανονισμούς οδικής κυκλοφορίας, στα οποία περιλαμβάνονται και οι παραβάσεις κανόνων που αφορούν τις ώρες οδήγησης και τις ώρες ανάπαυσης και κανόνων που αφορούν επικίνδυνα προϊόντα,

[...].».

7 Το άρθρο 6 της αποφάσεως-πλαisiού προβλέπει τα εξής:

«Οι αρμόδιες αρχές του κράτους εκτέλεσης αναγνωρίζουν χωρίς άλλη διατύπωση κάθε απόφαση η οποία διαβιβάζεται κατά το άρθρο 4 και λαμβάνουν πάραυτα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεσή της, εκτός εάν η αρμόδια αρχή αποφασίσει να προβάλει έναν από τους λόγους μη αναγνώρισης ή μη εκτέλεσης που προβλέπει το άρθρο 7.»

- 8 Το άρθρο 7 της αποφάσεως-πλαisiού, το οποίο φέρει τον τίτλο «Λόγοι άρνησης της αναγνώρισης και της εκτέλεσης», ορίζει στην παράγραφο 2, στοιχείο ζ', και στην παράγραφο 3 τα εξής:

«2. Η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης δύναται επίσης να αρνηθεί να αναγνωρίσει και να εκτελέσει την απόφαση εάν αποδειχθεί ότι:

[...]

ζ) όταν, σύμφωνα με το πιστοποιητικό που προβλέπεται στο άρθρο 4, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, σε περίπτωση γραπτής διαδικασίας, δεν ενημερώθηκε σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους έκδοσης, προσωπικά ή μέσω αντιπροσώπου αρμόδιου σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, σχετικά με το δικαίωμά του να προσβάλει την απόφαση και σχετικά με τις προθεσμίες του ένδικου αυτού μέσου·

[...]

θ) σύμφωνα με το πιστοποιητικό που προβλέπεται στο άρθρο 4, το πρόσωπο δεν εμφανίστηκε αυτοπροσώπως στη δίκη που οδήγησε στην έκδοση της απόφασης, εκτός εάν στο πιστοποιητικό αναφέρεται ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, βάσει περαιτέρω δικονομικών απαιτήσεων που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο του κράτους έκδοσης:

[...]

iii) αφού του επεδόθη η απόφαση και ενημερώθηκε ρητά για το δικαίωμά του να δικαστεί εκ νέου ή να ασκήσει ένδικο μέσο, όπου το πρόσωπο δικαιούται να παρίσταται, η δε ουσία της υπόθεσης, περιλαμβανομένων και νέων αποδεικτικών στοιχείων, θα επανεξεταστεί, και η δίκη μπορεί να οδηγήσει σε ανατροπή της αρχικής απόφασης:

– έχει δηλώσει ρητώς ότι δεν αμφισβητεί την απόφαση·

ή

– δεν έχει ζητήσει να δικαστεί εκ νέου ή δεν έχει ασκήσει ένδικο μέσον εντός της ισχύουσας προθεσμίας·

[...]

3. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παράγραφο 1 και την παράγραφο 2 στοιχεία γ), ζ), θ) και ι), η αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, προτού αποφασίσει ότι δεν θα αναγνωρίσει και δεν θα εκτελέσει μια απόφαση, εν όλω ή εν μέρει, διαβουλεύεται, με κάθε κατάλληλο μέσο, με την αρμόδια αρχή του κράτους έκδοσης και της ζητεί, κατά περίπτωση, να παράσχει αμελλητί τυχόν αναγκαίες πληροφορίες.»

- 9 Το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού προβλέπει τα εξής:

«Όταν το πιστοποιητικό που αναφέρεται στο άρθρο 4 εγείρει ζήτημα ότι μπορεί να παραβιάστηκαν θεμελιώδη δικαιώματα ή οι θεμελιώδεις νομικές αρχές όπως καθιερώνονται στο άρθρο 6 της συνθήκης, κάθε κράτος μέλος μπορεί να αντιταχθεί στην αναγνώριση και την εκτέλεση των αποφάσεων. Εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 7 παράγραφος 3.»

Το ολλανδικό δίκαιο

- 10 Από το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του *Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften* (νόμου περί διοικητικής αντιμετώπισης των παραβάσεων ορισμένων διατάξεων του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, στο εξής: κώδικας οδικής κυκλοφορίας) προκύπτει ότι η διοικητική

κύρωση επιβάλλεται με απόφαση που φέρει ημερομηνία. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα η προσαπτόμενη συμπεριφορά διά αποστολής της στη διεύθυνση που είχε υποδείξει ο ενδιαφερόμενος. Εφόσον αυτό δεν είναι δυνατόν και η προσαπτόμενη συμπεριφορά έχει διαπραχθεί με αυτοκίνητο όχημα ή μέσω αυτοκινήτου οχήματος για το οποίο έχει δηλωθεί ο αριθμός κυκλοφορίας, η απόφαση περί επιβολής της διοικητικής κυρώσεως πρέπει να δημοσιεύεται εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία το όνομα και η διεύθυνση του κατόχου των πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος αυτού έγιναν γνωστά, διά αποστολής της εν λόγω αποφάσεως στη διεύθυνση αυτή, εξυπακουομένου ότι η εν λόγω απόφαση πρέπει να δημοσιευθεί το αργότερο πέντε έτη από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε χώρα η προσαπτόμενη συμπεριφορά.

- 11 Από το άρθρο 5 του κώδικα οδικής κυκλοφορίας προκύπτει ότι, αν αποδεικνύεται ότι η προσαπτόμενη συμπεριφορά τελέστηκε με αυτοκίνητο όχημα ή μέσω αυτοκινήτου οχήματος για το οποίο έχουν χορηγηθεί πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας, και αν δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί αμέσως ποιος είναι ο οδηγός του οχήματος, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 31, παράγραφος 2, του κώδικα αυτού, η διοικητική κύρωση επιβάλλεται στο πρόσωπο επ' ονόματι του οποίου ήταν καταχωρισμένος ο αριθμός κυκλοφορίας στο μητρώο κατά τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβε χώρα η προσαπτόμενη συμπεριφορά.
- 12 Κατά το άρθρο 8 του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, η απόφαση με την οποία επιβάλλεται η διοικητική κύρωση πρέπει να ακυρωθεί αν ο κάτοχος των πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας του επίμαχου αυτοκινήτου οχήματος προσβάλει την απόφαση αυτή και, πρώτον, προβάλλει ισχυρισμούς βάσει των οποίων πιθανολογηθεί ότι έγινε χρήση του εν λόγω οχήματος, παρά τη θέλησή του, από άλλο πρόσωπο και ότι, ευλόγως, δεν μπόρεσε να εμποδίσει τη χρήση αυτή, δεύτερον, προσκομίζει γραπτή σύμβαση μισθώσεως διάρκειας τριών μηνών κατ' ανώτατο όριο, συναφθείσα στο πλαίσιο επαγγελματικής δραστηριότητας, βάσει της οποίας μπορεί να καθοριστεί ποιος, κατά τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβε χώρα η προσαπτόμενη συμπεριφορά, ήταν ο μισθωτής του εν λόγω οχήματος ή, τρίτον, προσκομίζει αποδείξεις περί απαλλαγής ή δήλωση από την οποία προκύπτει ότι, κατά την ημερομηνία της προσαπτόμενης συμπεριφοράς, δεν ήταν πλέον κύριος ή κάτοχος του συγκεκριμένου αυτοκινήτου οχήματος.
- 13 Το άρθρο 6:7 του Algemeen wet bestuursrecht (γενικού νόμου περί διοικητικού δικαίου) ορίζει τα εξής:
«Η προθεσμία προβολής αντιρρήσεων ή ασκήσεως προσφυγής είναι έξι εβδομάδες.»
- 14 Το άρθρο 6:8 του εν λόγω νόμου προβλέπει τα εξής:
«Η προθεσμία αρχίζει την επομένη της δημοσιεύσεως της αποφάσεως κατά τους προβλεπόμενους τύπους.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 15 Η κεντρική υπηρεσία δικαστικών εισπράξεων υπάγεται στο Υπουργείο Ασφάλειας και Δικαιοσύνης του Βασιλείου των Κάτω Χωρών και είναι επιφορτισμένη, μεταξύ άλλων, με την είσπραξη των προστίμων που αφορούν τις παραβάσεις οδικής κυκλοφορίας.
- 16 Στις 9 Νοεμβρίου 2017, η κεντρική υπηρεσία δικαστικών εισπράξεων εξέδωσε απόφαση με την οποία επέβαλε στον Z.P. χρηματική ποινή ύψους 232 ευρώ για παράβαση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας που διέπραξε ο οδηγός οχήματος ταξινομημένου στην Πολωνία επ' ονόματί του. Κατά το άρθρο 5 του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, πλην αποδείξεως του εναντίου, η ευθύνη βαρύνει το πρόσωπο επ' ονόματι του οποίου έχει ταξινομηθεί το όχημα.

- 17 Από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως προκύπτει ότι η απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, με την οποία επιβλήθηκε η χρηματική ποινή, κοινοποιήθηκε με εναπόθεση στο γραμματοκιβώτιο του Z.P. και ότι η απόφαση αυτή ανέφερε την 21η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους ως καταληκτική ημερομηνία για την προσβολή της αποφάσεως. Η προθεσμία αυτή για την προσβολή της αποφάσεως άρχισε να τρέχει όχι από την πραγματική παραλαβή της εν λόγω αποφάσεως, αλλά από την ημερομηνία της ίδιας της αποφάσεως.
- 18 Δεδομένου ότι η απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017 δεν προσεβλήθη, κατέστη απρόσβλητη στις 21 Δεκεμβρίου 2017.
- 19 Με έγγραφο της 24ης Μαΐου 2018, η κεντρική υπηρεσία δικαστικών εισπράξεων υπέβαλε ενώπιον του Sąd Rejonowy w Chełmnie (περιφερειακό δικαστήριο Chełmno, Πολωνία) αίτηση αναγνώρισεως και εκτελέσεως της αποφάσεως της 9ης Νοεμβρίου 2017.
- 20 Ο Z.P. προβάλλει ενώπιον του Sąd Rejonowy w Chełmnie (περιφερειακό δικαστήριο Chełmno) ότι, κατά την ημερομηνία της παραβάσεως την οποία αφορά η δίκη, είχε πωλήσει το επίμαχο όχημα και είχε ενημερώσει σχετικά τον ασφαλιστή του. Εντούτοις, παραδέχεται ότι δεν ενημέρωσε σχετικά την αρχή που ήταν υπεύθυνη για την ταξινόμηση του οχήματος. Επιπλέον, ο Z.P. επισημαίνει ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ότι τόσο η μορφή της αποστολής της αποφάσεως της 9ης Νοεμβρίου 2017 όσο και το περιεχόμενό της του ήσαν ακατανόητα και ότι αγνοούσε ότι το κοινοποιηθέν έγγραφο είχε επίσημο χαρακτήρα.
- 21 Δεδομένου εξάλλου ότι ο Z.P. υποστηρίζει ότι αγνοεί την ημερομηνία κοινοποίησεως της αποφάσεως της 9ης Νοεμβρίου 2017, το αιτούν δικαστήριο ζήτησε από την κεντρική υπηρεσία δικαστικών εισπράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιου, να του την γνωστοποιήσει. Η υπηρεσία αυτή απήντησε ότι δεν διέθετε την πληροφορία αυτή.
- 22 Στο πλαίσιο αυτό, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, κατ' αρχάς, αν ο Z.P. είχε τη δυνατότητα να φέρει την υπόθεσή του ενώπιον δικαστηρίου και, επομένως, αν συντρέχουν λόγοι που να επιτρέπουν την άρνηση εκτελέσεως της αποφάσεως της 9ης Νοεμβρίου 2017, βάσει της αποφάσεως-πλαίσιου. Συναφώς, το εν λόγω δικαστήριο διαπιστώνει ότι, αν τυχόν δεν παρέχεται κατάλληλη προθεσμία για την προσβολή της αποφάσεως κατά το στάδιο που προηγείται της κινήσεως ένδικης διαδικασίας, τούτο θα μπορούσε να συνιστά προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, εν συνεχεία, αν η απόφαση-πλαίσιο επιτρέπει τη διαφορετική μεταχείριση των προσώπων στα οποία επιβάλλονται κυρώσεις, αναλόγως του αν η διαδικασία επιβολής κυρώσεων έχει διοικητικό χαρακτήρα, χαρακτήρα διαδικασίας για διοικητικές παραβάσεις ή ποινικό χαρακτήρα.
- 24 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί επιφυλάξεις ως προς το αν η χρηματική ποινή που επιβλήθηκε βάσει του αριθμού κυκλοφορίας οχήματος και των πληροφοριών που συνελέγησαν στο πλαίσιο διασυνοριακής ανταλλαγής δεδομένων σχετικών με την ταξινόμησή του συνάδει προς την αρχή κατά την οποία, στο πολωνικό δίκαιο, η ποινική ευθύνη είναι προσωποπαγής.
- 25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Sąd Rejonowy w Chełmnie (περιφερειακό δικαστήριο Chełmno) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχουν το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο θ', σημείο iii, και το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιου [...] την έννοια ότι το αρμόδιο δικαστήριο έχει εξουσία να αρνηθεί την εκτέλεση αποφάσεως μη δικαστικής αρχής του κράτους εκδόσεως, όταν κρίνει ότι η κοινοποίηση της αποφάσεως έλαβε χώρα κατά τρόπο που προσβάλλει το δικαίωμα αποτελεσματικής άμυνας του ενδιαφερομένου ενώπιον δικαστηρίου;

- 2) Ειδικότερα: Μπορεί η άρνηση να βασιστεί στη διαπίστωση ότι παρά τη συμμόρφωση προς τους κανόνες δικαίου που ισχύουν στο κράτος εκδόσεως για την κοινοποίηση και τις προθεσμίες για την προσβολή αποφάσεως κατά την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', σημεία ii και iii, της αποφάσεως-πλασιού 2005/214/ΔΕΥ, ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει τη συνήθη διαμονή του στο κράτος εκτελέσεως, δεν είχε στην πραγματικότητα τη δυνατότητα να υπεραμυνθεί αποτελεσματικά των δικαιωμάτων του κατά την προ της ασκήσεως προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου διαδικασία, διότι η προθεσμία προκειμένου να αντιδράσει με τον κατάλληλο τρόπο στην κοινοποίηση της αποφάσεως περί επιβολής ποινής ήταν ανεπαρκής;
- 3) Μπορεί η έκταση της έννομης προστασίας που παρέχεται στα πρόσωπα στα οποία επιβάλλεται χρηματική ποινή ή πρόστιμο, δυνάμει του άρθρου 3 της αποφάσεως-πλασιού του Συμβουλίου, να εξαρτηθεί από το εάν η ποινή ή το πρόστιμο επιβάλλεται στο πλαίσιο διοικητικής διαδικασίας, διαδικασίας για διοικητικές παραβάσεις ή ποινικής διαδικασίας;
- 4) Υπό το φως των σκοπών και των αρχών που κατοχυρώνονται στην απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου, μεταξύ άλλων στο άρθρο της 3, επιτρέπεται η εκτέλεση των αποφάσεων οι οποίες εκδόθηκαν από μη δικαστικές αρχές βάσει των διατάξεων του κράτους εκδόσεως, κατά τις οποίες ευθύνη για την παράβαση των κανόνων οδικής κυκλοφορίας υπέχει το πρόσωπο στο όνομα του οποίου έχει ταξινομηθεί το όχημα, και ως εκ τούτου των αποφάσεων που βασίζονται αποκλειστικά σε δεδομένα που αποκτήθηκαν στο πλαίσιο διασυνοριακής ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τις άδειες κυκλοφορίας οχημάτων, χωρίς να έχει διεξαχθεί οιαδήποτε έρευνα στην υπόθεση αυτή και ιδίως χωρίς να έχει διαπιστωθεί η ταυτότητα του πραγματικού παραβάτη;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου, του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος

- 26 Υπενθυμίζεται εισαγωγικώς ότι, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου την οποία θεσπίζει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, στο Δικαστήριο απόκειται να δώσει στο εθνικό δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί. Υπό το πρίσμα αυτό, το Δικαστήριο μπορεί να αναδιατυπώσει, εφόσον είναι αναγκαίο, τα ερωτήματα που του έχουν υποβληθεί. Επιπλέον, το Δικαστήριο ενδέχεται να χρειαστεί να λάβει υπόψη κανόνες του δικαίου της Ένωσης στους οποίους δεν αναφέρθηκε ο εθνικός δικαστής με το ερώτημά του (απόφαση της 7ης Αυγούστου 2018, Smith, C-122/17, EU:C:2018:631, σκέψη 34 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 27 Συναφώς, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι το πρώτο προδικαστικό ερώτημα στηρίζεται στην παραδοχή ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο θ', σημείο iii, της αποφάσεως-πλασιού έχει εφαρμογή στην υπόθεση της κύριας δίκης. Εντούτοις, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι, εν προκειμένω, η διαδικασία δεν έφθασε έως το ένδικο στάδιο, διότι η υπόθεση της κύριας δίκης αφορά μόνον τη δυνατότητα προσβολής του προστίμου που επιβλήθηκε από τη διοικητική αρχή ενώπιον της ολλανδικής εισαγγελικής αρχής και όχι τη δυνατότητα προσφυγής ενώπιον της δικαιοσύνης μετά την έκδοση αποφάσεως από την εν λόγω εισαγγελική αρχή. Κατά συνέπεια, προκειμένου να δοθεί χρήσιμη απάντηση στο αιτούν δικαστήριο, επιβάλλεται η ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', της αποφάσεως-πλασιού.
- 28 Με το πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο ερώτημα, τα οποία πρέπει να συνεξεταστούν, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν, αφενός, το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', και το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλασιού έχουν την έννοια ότι, εφόσον μια απόφαση με την οποία επιβάλλεται χρηματική ποινή έχει κοινοποιηθεί σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους εκδόσεως με μνεία του δικαιώματος προσβολής της αποφάσεως και της προθεσμίας προς

τούτο, η αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής αν αποδειχθεί ότι ο ενδιαφερόμενος δεν είχε στη διάθεσή του επαρκή προθεσμία για να προσβάλει την απόφαση αυτή και, αφετέρου, αν το γεγονός ότι η διαδικασία επιβολής της εν λόγω χρηματικής ποινής έχει διοικητικό χαρακτήρα επηρεάζει τις υποχρεώσεις των αρμοδίων αρχών του κράτους μέλους εκτελέσεως.

- 29 Επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι, όπως προκύπτει ειδικότερα από τα άρθρα 1 και 6 της αποφάσεως-πλαisiού, καθώς και από τις αιτιολογικές σκέψεις της 1 και 2, η απόφαση-πλαisiο αποβλέπει στο να θέσει σε λειτουργία έναν αποτελεσματικό μηχανισμό διασυνοριακής αναγνώρισεως και εκτελέσεως των αποφάσεων που επιβάλλουν, χωρίς να μπορούν πλέον να προσβληθούν, χρηματική ποινή σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατόπιν διαπράξεως μιας από τις απαριθμούμενες στο άρθρο 5 παραβάσεις (απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, σκέψη 27).
- 30 Ασφαλώς, όταν το πιστοποιητικό που αναφέρεται στο άρθρο 4 της αποφάσεως-πλαisiού και το οποίο συνοδεύει την απόφαση επιβολής χρηματικής ποινής εγείρει υπόνοιες ότι ενδέχεται να υπήρξε προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων ή παραβίαση θεμελιωδών νομικών αρχών που καθιερώνονται στο άρθρο 6 ΣΕΕ, οι αρμόδιες αρχές του κράτους εκτελέσεως μπορούν να αρνηθούν να αναγνωρίσουν και να εκτελέσουν τέτοια απόφαση εφόσον συντρέχει ένας από τους λόγους αρνήσεως της αναγνώρισεως και της εκτελέσεως που προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφοι 1 και 2, της αποφάσεως-πλαisiού καθώς και το άρθρο 20, παράγραφος 3, αυτής (απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, σκέψη 28).
- 31 Λαμβανομένου υπόψη ότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισεως, η οποία διαπνέει την όλη οικονομία της αποφάσεως-πλαisiού, συνεπάγεται, δυνάμει του άρθρου 6 της τελευταίας, ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται κατ' αρχήν να αναγνωρίζουν αποφάσεις που επιβάλλουν χρηματική ποινή και οι οποίες διαβιβάζονται σύμφωνα με το άρθρο 4 της αποφάσεως-πλαisiού, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω διατυπώσεις, και να λαμβάνουν αμελλητί όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεσή τους, οι λόγοι αρνήσεως της αναγνώρισεως και της εκτελέσεως των αποφάσεων αυτών πρέπει να ερμηνεύονται στενά (απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2013, Baláž, C-60/12, EU:C:2013:733, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 32 Εν προκειμένω, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι στις 24 Μαΐου 2018 η κεντρική υπηρεσία δικαστικών εισπράξεων υπέβαλε στο αιτούν δικαστήριο αίτηση αναγνώρισεως και εκτελέσεως αποφάσεως περί επιβολής χρηματικής ποινής στον Z.P. λόγω συμπεριφοράς αντίθετης προς τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας. Η αίτηση αυτή συνοδευόταν από το προβλεπόμενο στο άρθρο 4 της αποφάσεως-πλαisiού πιστοποιητικό, συνταχθέν στην πολωνική γλώσσα, καθώς και από την απόφαση περί επιβολής χρηματικής ποινής. Το πιστοποιητικό αυτό ανέφερε ότι ο ενδιαφερόμενος, ήτοι ο Z.P., είχε τη δυνατότητα να προσφύγει ενώπιον δικαστηρίου που έχει δικαιοδοσία σε ποινικές υποθέσεις, όπως απαιτεί το άρθρο 1, στοιχείο α', σημείο iii, της αποφάσεως-πλαisiού.
- 33 Στο πλαίσιο αυτό, όπως προκύπτει από τη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως υποχρεούται, κατ' αρχήν, να αναγνωρίσει και να εκτελέσει την απόφαση που έχει διαβιβασθεί και δεν μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και εκτέλεση, κατά παρέκκλιση από τον γενικό κανόνα, παρά μόνον εφόσον συντρέχει κάποιος από τους λόγους μη αναγνώρισεως ή μη εκτελέσεως που προβλέπει ρητώς η απόφαση-πλαisiο.
- 34 Όσον αφορά, πρώτον, τον λόγο αρνήσεως της αναγνώρισεως και της εκτελέσεως αποφάσεως περί επιβολής χρηματικής ποινής τον οποίον προβλέπει το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', της αποφάσεως-πλαisiού, αυτός αφορά την περίπτωση κατά την οποία ο ενδιαφερόμενος δεν ενημερώθηκε, «σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους έκδοσης», σχετικά με το δικαίωμά του να προσβάλει την απόφαση και σχετικά με την προθεσμία που έχει για να το πράξει.

- 35 Επομένως, παραπέμποντας στη νομοθεσία των κρατών μελών, ο νομοθέτης της Ένωσης ανέθεσε στα τελευταία την ευθύνη να αποφασίσουν ως προς τον τρόπο ενημέρωσης του ενδιαφερομένου σχετικά με το δικαίωμά του να προσβάλει την απόφαση, ως προς την προθεσμία που έχει για να το πράξει καθώς και ως προς τον χρόνο ενάρξεως της προθεσμίας αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι η κοινοποίηση είναι πραγματική και ότι διασφαλίζεται η άσκηση των δικαιωμάτων άμυνας (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 22ας Μαρτίου 2017, Tranca κ.λπ., C-124/16, C-188/16 και C-213/16, EU:C:2017:228, σκέψη 42).
- 36 Συναφώς, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2017, με την οποία επιβλήθηκε η χρηματική ποινή στον Z.P., κοινοποιήθηκε σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία και ότι η εν λόγω απόφαση ενημέρωνε σχετικά με το δικαίωμα προσβολής της αποφάσεως που έπρεπε να ασκηθεί το αργότερο έως τις 21 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους.
- 37 Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3 της αποφάσεως-πλαisiού, αυτή δεν επιφέρει τροποποίηση της υποχρέωσης σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των θεμελιωδών νομικών αρχών, που κατοχυρώνονται στο άρθρο 6 ΣΕΕ, για τον λόγο δε αυτό το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού προβλέπει επίσης ότι η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεως που επιβάλλει χρηματική ποινή σε περίπτωση προσβολής των θεμελιωδών δικαιωμάτων ή παραβιάσεως των θεμελιωδών νομικών αρχών, όπως καθιερώνονται στο άρθρο 6 της Συνθήκης.
- 38 Συναφώς, η αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των δικαιωμάτων τα οποία οι ιδιώτες αντλούν από το δίκαιο της Ένωσης, αρχή την οποία μνημονεύει το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης, η οποία απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και έχει κατοχυρωθεί με τα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ), και η οποία είναι πλέον κατοχυρωμένη με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, σκέψη 35).
- 39 Ειδικότερα, η διασφάλιση πραγματικής και ουσιαστικής παραλαβής των αποφάσεων, ήτοι η κοινοποίησή τους στον ενδιαφερόμενο, καθώς και η ύπαρξη επαρκούς χρονικού διαστήματος για την άσκηση προσφυγής κατά αυτών και για την προετοιμασία της προσφυγής αυτής αποτελεί απαίτηση που απορρέει από τον σεβασμό του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (πρβλ. αποφάσεις της 26ης Σεπτεμβρίου 2013, PPG και SNF κατά ECHA, C-625/11 P, EU:C:2013:594, σκέψη 35, καθώς και της 2ας Μαρτίου 2017, Henderson, C-354/15, EU:C:2017:157, σκέψη 72).
- 40 Συναφώς, πρέπει να παρατηρηθεί ότι προθεσμία έξι εβδομάδων, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, κρίνεται επαρκής προκειμένου ο ενδιαφερόμενος να μπορέσει να αποφασίσει αν θα προσβάλει την απόφαση περί επιβολής χρηματικής ποινής.
- 41 Ασφαλώς, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι, εν προκειμένω, υφίστανται αμφιβολίες ως προς την ακριβή ημερομηνία της κοινοποίησεως της αποφάσεως της 9ης Νοεμβρίου 2017, δεδομένου ότι η κοινοποίηση αυτή πραγματοποιήθηκε με εναπόθεση στο γραμματοκιβώτιο του παραλήπτη και, ως εκ τούτου, ως προς την ημερομηνία από την οποία ο τελευταίος μπόρεσε να επωφεληθεί της προθεσμίας προβολής αντιρρήσεων κατά της αποφάσεως που τον αφορά.
- 42 Εντούτοις, από κανένα στοιχείο της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως δεν προκύπτει ότι, στην υπόθεση της κύριας δίκης, ο Z.P. δεν είχε επαρκή προθεσμία για να προετοιμάσει την άμυνά του και, εν πάση περιπτώσει, στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εξακριβώσει, ενόψει των περιστάσεων της συγκεκριμένης υποθέσεως, ότι ο ενδιαφερόμενος μπορούσε πράγματι να λάβει γνώση της αποφάσεως περί επιβολής χρηματικής ποινής σε βάρος του και ότι είχε επαρκή προθεσμία για να προετοιμάσει την άμυνά του.

- 43 Εάν τούτο συμβαίνει, σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η οποία διαπνέει την όλη οικονομία της αποφάσεως-πλαisiού, όπως προκύπτει από τη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως υποχρεούται να αναγνωρίσει απόφαση με την οποία επιβάλλεται χρηματική ποινή η οποία διαβιβάσθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 της αποφάσεως-πλαisiού, χωρίς να απαιτούνται περαιτέρω διατυπώσεις, και να λάβει αμελλητί όλα τα αναγκαία μέτρα για την εκτέλεσή της.
- 44 Αντιθέτως, αν, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως διαπιστώσει ότι το πιστοποιητικό που προβλέπεται στο άρθρο 4 της αποφάσεως-πλαisiού εγείρει υπόνοιες ότι ενδεχομένως υπήρξε προσβολή θεμελιωδών δικαιωμάτων ή παραβίαση θεμελιωδών νομικών αρχών, μπορεί να αντιταχθεί στην αναγνώριση και την εκτέλεση της διαβιβασθείσας αποφάσεως. Προηγουμένως, οφείλει να ζητήσει από την αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως κάθε αναγκαία πληροφορία, σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού.
- 45 Προκειμένου να διασφαλίσει την πρακτική αποτελεσματικότητα της αποφάσεως-πλαisiού και, μεταξύ άλλων, τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως υποχρεούται να παράσχει τις πληροφορίες αυτές [βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 25ης Ιουλίου 2018, *Generalstaatsanwaltschaft* (Συνθήκες κρατήσεως στην Ουγγαρία), C-220/18 PPU, EU:C:2018:589, σκέψη 64].
- 46 Όσον αφορά, δεύτερον, το ζήτημα αν ο διοικητικός χαρακτήρας της διαδικασίας επιβολής της χρηματικής ποινής θα μπορούσε να έχει επίπτωση στις υποχρεώσεις των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εκτελέσεως, επισημαίνεται ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 2, η απόφαση-πλαisiού σκοπεί στην εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις χρηματικές ποινές που επιβάλλονται τόσο από τις δικαστικές αρχές όσο και από τις διοικητικές αρχές.
- 47 Επομένως, από το άρθρο 1 της αποφάσεως-πλαisiού προκύπτει ότι η απόφαση που επιβάλλει χρηματική ποινή μπορεί να έχει εκδοθεί όχι μόνον από δικαστήριο του κράτους μέλους εκδόσεως επί ποινικού αδικήματος σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκδόσεως, αλλά και από μη δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκδόσεως τόσο επί ποινικού αδικήματος όσο και επί πράξεων οι οποίες, βάσει του εθνικού δικαίου του κράτους εκδόσεως, τιμωρούνται ως παραβάσεις των κανόνων δικαίου, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος έχει, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, τη δυνατότητα να δικαστεί από δικαστήριο που έχει δικαιοδοσία ειδικά σε ποινικές υποθέσεις.
- 48 Επιπλέον, η απόφαση-πλαisiού προβλέπει ρητώς, στο άρθρο 5, παράγραφος 1, ότι έχει εφαρμογή και στις χρηματικές ποινές που επιβάλλονται λόγω παραβάσεων σχετικών με «συμπεριφορά που παραβιάζει κανονισμούς οδικής κυκλοφορίας», σε σχέση με τις οποίες το Δικαστήριο είχε, εξάλλου, την ευκαιρία να αποφανθεί ότι δεν τυγχάνουν ενιαίας αντιμετώπισης στα διάφορα κράτη μέλη, καθόσον ορισμένα τις μεταχειρίζονται ως διοικητικές παραβάσεις ενώ άλλα τις θεωρούν ποινικά αδικήματα (απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 2013, *Baláz*, C-60/12, EU:C:2013:733, σκέψεις 34 και 46).
- 49 Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης κύρωση έχει διοικητικό χαρακτήρα ουδόλως επηρεάζει τις υποχρεώσεις που υπέχουν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους εκτελέσεως.
- 50 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο, το δεύτερο και το τρίτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', και το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού έχουν την έννοια ότι, όταν μια απόφαση που επιβάλλει χρηματική ποινή έχει κοινοποιηθεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους εκδόσεως με μνεία του δικαιώματος προσβολής της αποφάσεως και της προθεσμίας προς τούτο, η αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως δεν μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος είχε επαρκή προθεσμία για να προσβάλει την απόφαση αυτή, πράγμα που

εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, καθώς και την έννοια ότι δεν ασκεί συναφώς επιρροή το γεγονός ότι η διαδικασία επιβολής της επίμαχης χρηματικής ποινής είχε διοικητικό χαρακτήρα.

Επί του τέταρτου ερωτήματος

- 51 Με το τέταρτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλασιού έχει την έννοια ότι η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεως που επιβάλλει χρηματική ποινή για παραβάσεις οδικής κυκλοφορίας όταν η κύρωση αυτή έχει επιβληθεί στο πρόσωπο επ' ονόματι του οποίου το επίμαχο όχημα έχει ταξινομηθεί βάσει τεκμηρίου ευθύνης που προβλέπει η εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους εκδόσεως.
- 52 Εν προκειμένω, στο ολλανδικό νομικό σύστημα, κατά το άρθρο 5 του κώδικα οδικής κυκλοφορίας, αν η παράβαση τελέστηκε με αυτοκίνητο όχημα για το οποίο έχουν χορηγηθεί πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας και δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί αμέσως ποιος είναι ο οδηγός του οχήματος, η διοικητική κύρωση επιβάλλεται στο πρόσωπο επ' ονόματι του οποίου ο εν λόγω αριθμός κυκλοφορίας είχε καταχωρισθεί στο μητρώο κατά τον χρόνο κατά τον οποίο έλαβε χώρα η προσαπτόμενη συμπεριφορά.
- 53 Το αιτούν δικαστήριο διερωτάται ως προς το συμβατό της διατάξεως αυτής προς την αρχή του τεκμηρίου αθωότητας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 6, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ.
- 54 Συναφώς, από τη σχετική με το άρθρο 6, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη βάσει του άρθρου 52, παράγραφος 3, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, για την ερμηνεία του άρθρου 48 αυτού, προκύπτει ότι το δικαίωμα κάθε προσώπου που κατηγορείται για αξιόποινη πράξη να τεκμαίρεται ότι είναι αθώο και να μετακυλίει στην κατηγορούσα αρχή το βάρος αποδείξεως των ισχυρισμών που διατυπώνονται κατ' αυτού δεν είναι απόλυτο, δεδομένου ότι κάθε νομικό σύστημα αναγνωρίζει πραγματικά ή νομικά τεκμήρια, τα οποία δεν απαγορεύει κατ' αρχήν η ΕΣΔΑ, τα δε κράτη πρέπει μόνο να διαμορφώνουν τα τεκμήρια αυτά εντός ευλόγων ορίων, λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα των διακυβευόμενων ζητημάτων και διασφαλίζοντας την προστασία των δικαιωμάτων άμυνας (απόφαση του ΕΔΔΑ της 19ης Οκτωβρίου 2004, Falk κατά Κάτω Χωρών, CE:ECHR:2004:1019DEC006627301).
- 55 Με την εν λόγω απόφαση, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου έκρινε ότι το άρθρο 5 του ολλανδικού κώδικα οδικής κυκλοφορίας είναι συμβατό προς το τεκμήριο αθωότητας, στο μέτρο που ένα πρόσωπο στο οποίο επιβάλλεται πρόστιμο βάσει του άρθρου αυτού μπορεί να προσβάλει την απόφαση με την οποία του επιβάλλεται το πρόστιμο αυτό ενώπιον δικαστηρίου το οποίο έχει πλήρη δικαιοδοσία επί του ζητήματος και στο μέτρο που, στο πλαίσιο μιας τέτοιας διαδικασίας, ο ενδιαφερόμενος δεν στερείται παντός μέσου άμυνας, καθόσον μπορεί να προβάλει επιχειρήματα στηριζόμενα στο άρθρο 8 του κώδικα οδικής κυκλοφορίας.
- 56 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι, κατά το άρθρο 8 του ολλανδικού κώδικα οδικής κυκλοφορίας, η απόφαση με την οποία επιβάλλεται διοικητική ποινή πρέπει να ακυρωθεί εάν ο κάτοχος των πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας του επίμαχου οχήματος αποδείξει, μεταξύ άλλων, ότι τρίτος χρησιμοποίησε το όχημα αυτό παρά τη θέλησή του και ότι ευλόγως δεν ήταν σε θέση να τον εμποδίσει ή εάν προσκομίσει πιστοποιητικό από το οποίο να προκύπτει ότι δεν ήταν ο ιδιοκτήτης ή ο κάτοχος του εν λόγω οχήματος κατά τον χρόνο τελέσεως των πράξεων που του προσάπτονται.

- 57 Στο μέτρο που το τεκμήριο ευθύνης που προβλέπεται από τον ολλανδικό κώδικα οδικής κυκλοφορίας είναι μαχητό και στο μέτρο που αποδεικνύεται ότι ο Ζ.Ρ. διέθετε όντως, κατά το ολλανδικό δίκαιο, νομικό έρεισμα το οποίο του παρείχε τη δυνατότητα να επιτύχει την ακύρωση της αποφάσεως περί επιβολής της επίμαχης στην κύρια δίκη χρηματικής ποινής, το άρθρο 5 του κώδικα αυτού δεν μπορεί να εμποδίσει την αναγνώριση και την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής.
- 58 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο τέταρτο προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού έχει την έννοια ότι η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως δεν μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεως που επιβάλλει χρηματική ποινή για παραβάσεις οδικής κυκλοφορίας όταν η κύρωση αυτή έχει επιβληθεί στο πρόσωπο επ' ονόματι του οποίου το επίμαχο όχημα έχει ταξινομηθεί επί τη βάσει τεκμηρίου ευθύνης που προβλέπει η εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους εκδόσεως, υπό την προϋπόθεση ότι το τεκμήριο αυτό είναι μαχητό.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 59 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 7, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', και το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, έχουν την έννοια ότι, όταν μια απόφαση που επιβάλλει χρηματική ποινή έχει κοινοποιηθεί σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους εκδόσεως με μνεία του δικαιώματος προσβολής της αποφάσεως και της προθεσμίας προς τούτο, η αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως δεν μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση της αποφάσεως αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενδιαφερόμενος είχε επαρκή προθεσμία για να προσβάλει την απόφαση αυτή, πράγμα που εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να εξακριβώσει, καθώς και την έννοια ότι δεν ασκεί συναφώς επιρροή το γεγονός ότι η διαδικασία επιβολής της επίμαχης χρηματικής ποινής είχε διοικητικό χαρακτήρα.
- 2) Το άρθρο 20, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαisiού 2005/214, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299, έχει την έννοια ότι η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως δεν μπορεί να αρνηθεί την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεως που επιβάλλει χρηματική ποινή για παραβάσεις οδικής κυκλοφορίας όταν η κύρωση αυτή έχει επιβληθεί στο πρόσωπο επ' ονόματι του οποίου το επίμαχο όχημα έχει ταξινομηθεί επί τη βάσει τεκμηρίου ευθύνης που προβλέπει η εθνική νομοθεσία του κράτους μέλους εκδόσεως, υπό την προϋπόθεση ότι το τεκμήριο αυτό είναι μαχητό.

(υπογραφές)